

Úttekt Ríkisendurskoðunar á háskólakennslu (2007)

Óli Jón Jónsson verkefnastjóri

nóvember 2009

Hlutverk Ríkisendurskoðunar

- Þáttur í eftirliti löggjafarvaldsins með framkvæmdarvaldinu
- Stjórnsýsluendurskoðun skv. 9. gr. laga um Ríkisendurskoðun
- Kanna meðferð og nýtingu almannaafjár
- Meta hagkvæmni, skilvirkni og markvirkni
- 9 starfsmenn af samtals 49
- Öll ráðuneyti og málaflokkar
- 4–5 skýrslur á ári

Áhersla á háskólastigið 2002–2007

- Ákveðið að beina sjónum að háskólastiginu:
 - Fjölgun skóla og nemenda
 - Aukinn kostnaður ríkisins
- Þrjár skýrslur:
 - *Háskólamenntun. Námsframboð og nemendafjöldi* (2004)
 - *Háskóli Íslands. Stjórnarsýsluúttekt* (2005)
 - *Kostnaður, skilvirkni og gæði háskólakennslu: Viðskiptafræði, lögfræði, tölvunarfræði* (2007)

Úttekt á háskólakennslu

- Bera saman nýtingu ríkisframlaga milli háskóla og leita skýringa á hugsanlegum mun
- HÍ, HR, HA og HB
- Samráð við skólana og menntamálráðuneytið
- Bera saman deildir/námsgreinar, nota tölulega mælikvarða
- Leitað til sérfræðinga um aðstoð við að velja og skilgreina mælikvarðana

Fimm mismunandi sjónarhorn

1. *Kostnaður* (kostnaður á hvern fullskráðan nemanda)
2. *Akademísk staða* (rannsóknarvirkni / menntunarstig kennara)
3. *Skilvirkni* (kostnaður á hvern brautskráðan nemanda / fjöldi brautskráðra á hvert akademískt stöðugildi)
4. *Viðhorf nemenda til gæða kennslu og þjónustu* (Könnun: 5 spurningar)
5. *Afdrif brautskráðra – hagnýting menntunar í starfi og laun* (Könnun: 3 spurningar)

Umfang og afmörkun

- Viðskiptafræði (HÍ, HR, HB, HA)
 - 5 sjónarhornin
 - Samanburður við viðskiptadeildir 4 erlendra háskóla (3 sjónarhorn)
- Lögfræði (HÍ, HR, HB)
 - 3 sjónarhorn
- Tölvunarfræði (HÍ, HR, HA)
 - 3 sjónarhorn
- 2003–2005

Helstu niðurstöður

- Stóru skólarnir, HÍ og HR, yfirleitt ódýrari, skilvirkari og með sterkari akademíska stöðu en minni skólarnir, HB og HA.
- Mest brottfall og minnst ánægja nemenda HÍ
- Mikill munur á menntunarstigi og rannsóknarvirkni kennara milli deilda og skóla
- Meiri ánægja meðal viðskiptanema einkareknu háskólanna og minna brottfall þar en hjá ríkisháskólunum
- Erlendar viðskiptadeildir yfirleitt með sterkari akademíska stöðu og skilvirkari en þær íslensku

Ábending 1

- Yfirvöld og stjórnendur skólanna leiti leiða til að draga úr brottfalli og auka skilvirkni
- Stjórnendur ríkisháskólanna kanni möguleika á að takmarka inntöku nemenda
- Yfirvöld kanni möguleika á að breyta reiknilíkani þannig að framlög taki m.a. mið af árangri nemenda / fjölda brautskráninga (sbr. nágrannalönd).

Ábending 2

- Yfirvöld geri skýrari kröfur um menntunarstig kennara og rannsóknarvirkni
- Viðurkenning verði háð því að fræðasvið uppfylli lágmarkskröfur um akademíska stöðu (sbr. nágrannalönd)

Ábending 3

- Yfirvöld reyni að stýra meira námsframboði skóla og nemendafjölda í einstökum greinum með hliðsjón af þjóðhagslegri hagkvæmni (sbr. nágrannalönd)
- Gerð verði úttekt á arðsemi fjárfestingar ríkisins í viðskiptanámi

Ábending 4

- Yfirvöld og skólar safni með skipulegum hætti upplýsingum um kostnað, skilvirkni og gæði kennslu
- Yfirvöld þrói mælikvarða á kostnað, skilvirkni og gæði og geri úttektir með reglulegu millibili

Að lokum

- Takmarkanir:
 - Mælikvarðar ófullkomnir
 - Réttu mælikvarðarnir?
 - Stigagjöf og röðun umdeilanleg
 - Ekki fjallað um markmið og inntak náms, kennsluaðferðir og námsmat
 - Heppileg tímasetning?
 - O.s.frv.
- Eftirfylgni næsta ár:
 - Metið hvort eða að hvaða marki ábendingar hafa verið framkvæmdar

RÍKISENDURSKOÐUN

Skúlagötu 57, Pósthólf 5350, 125 Reykjavík
Sími 569 7100; Bréfasími 562 4546
Netfang: postur@rikisend.is
Heimasíða: www.rikisendurskodun.is

